

Advies programmatis buitengewoon secundair onderwijs – schooljaar 2019- 2020

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Advies op vraag van Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs op 7 december 2018

Uitgebracht door de Raad Secundair Onderwijs op 17 januari 2019 met eenparigheid van stemmen

Vorbereiding: technische werkgroep Oprichtingsdossiers buitengewoon SO op 8 januari 2019

Dossierbeheerders: Roos Herpelinck en Eric d'Hooghe

1 Situering

De Vlor ontving op 10 december 2018 van AgODi een adviesvraag over de programmatieaanvragen voor het buitengewoon secundair onderwijs vanaf het schooljaar 2019-2020. Het betreft 9 programmatieaanvragen waarvan 1 voor de oprichting van een nieuw type in een bestaande structuur, 6 voor de oprichting van een nieuwe opleidingsvorm en 2 voor de oprichting van een nieuwe school.

2 Een algemene vaststelling vooraf

De Vlor stelt vast dat scholen, na een gunstige beoordeling van een programmatieaanvraag in het verleden, het structuuronderdeel toch niet inrichten omdat ze de normen daarvoor niet halen. Meer bepaald omdat ze hun doelpubliek onvoldoende hebben kunnen informeren over de nieuwe studiemogelijkheden tussen het moment waarop ze verwittigd worden over het goed gevolg dat aan hun dossier wordt gegeven en het einde van het schooljaar. De Vlor dringt er bij de overheid dan ook op aan om de scholen zeer snel te informeren over het gevolg dat aan hun aanvraag wordt gegeven. Die vraag werd ook eerder gesteld in het kader van de programmatie-aanvragen voor het buitengewoon basisonderwijs.¹

3 De beoordelingscriteria

Bij de beoordeling van de aanvragen baseerde de Vlor zich op de programmatiecriteria zoals vermeld in de art. 3, 14, 15 en 268 tot en met 290/1 en 350/1 van de codex secundair onderwijs en het besluit van de Vlaamse Regering van 23 mei 2014 tot uitvoering van het decreet van 21 maart 2014 betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften wat betreft programmatieaanvragen en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 juni 1997 betreffende de programmatie-, rationalisatie- en behoudsnormen in het buitengewoon basisonderwijs.

3.1 Administratieve criteria

- 3.1.1 Als het gaat over de aanvraag voor de oprichting van een nieuw type of een nieuwe opleidingsvorm in een bestaande school: is er onderhandeld met het lokaal onderhandelingscomité en wat is de inhoud van het protocol en is er overleg gepleegd met de schoolraad en wat is het resultaat van het overleg? (art. 9, 8° van het BVR van 23 mei 2014)
- 3.1.2 Als het gaat over de aanvraag van een oprichting van opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs: is er een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met een of meer scholen voor gewoon voltijds secundair onderwijs, met een breed aanbod en in de fysieke nabijheid van de school voor buitengewoon secundair onderwijs en is er onderhandeld met

¹ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Basisonderwijs. [Advies over de programmatieaanvragen buitengewoon basisonderwijs voor schooljaar 2019-2020](#), 16 januari 2019.

het lokaal onderhandelingscomité van die school of scholen en wat is de inhoud van dat protocol? (art. 9, 7° van het BVR van 23 mei 2014)

3.2 Omgevingsanalyse

- 3.2.1. Wordt voor de programmatieaanvraag de noodzaak, de doelmatigheid en de leefbaarheid, met inbegrip van een realistische inschatting van het potentiële aantal leerlingen die, naargelang het te programmeren aanbod, voldoen aan de criteria, vermeld in artikel 259 van de codex secundair onderwijs van 17 december 2010, afdoende gemotiveerd in een omgevingsanalyse, waarbij in de mate van het mogelijke ook rekening gehouden wordt met het lokale aanbod? (art. 9, 1° van het BVR van 23 mei 2014)
- 3.2.2 Wordt, in relatie tot het reeds bestaande aanbod of programmatieaanvragen van andere scholen voor hetzelfde aanbod buitengewoon onderwijs, een redelijke spreiding beoogd, rekening houdend met de groepen, vermeld in artikel 268, 2°, van de codex secundair onderwijs van 17 december 2010, met de wetenschappelijk te verwachten prevalentie en met het oog op een optimale organisatie van het leerlingenvervoer? (art. 9, 2° van het BVR van 23 mei 2014)
- 3.2.3 Worden de aangepaste en schoolexterne begeleidingsmogelijkheden voor de te programmeren doelgroep in kaart gebracht, en als dat niet het geval is, wordt dat dan afdoende gemotiveerd? (art. 9, 3° van het BVR van 23 mei 2014)

3.3 Expertise en professionalisering

- 3.3.1 Beschikt de school over de nodige expertise voor het bijkomend aanbod waarop de programmatieaanvraag betrekking heeft? (art. 9, 4° van het BVR van 23 mei 2014)
- 3.3.2 Zijn er recent inspanningen geleverd om het personeel te professionaliseren voor het nieuwe aanbod of zijn dergelijke inspanningen gepland? (art. 9, 5° van het BVR van 23 mei 2014)

3.4 Infrastructuur en materiële voorzieningen

- 3.4.1 Heeft de school de vereiste infrastructurele en materiële voorzieningen op het gebied van toegankelijkheid en hulpmiddelen voor het aanbod dat ze wil programmeren? (art. 9, 6° van het BVR van 23 mei 2014)

4 Advies

Als onderstaande motivering niet specifiek ingaat op een criterium, heeft de raad vastgesteld dat de aanvraag voor dat criterium afdoende is.

4.1 Oprichting nieuw type in bestaande structuur

- 1 T3 2019-2020 28241
Buso Sint-Gregorius, 9050 Gentbrugge
Type 3 opleidingsvorm 4

Gunstig advies

Motivering

De Vlor stelt vast dat de aanvraag voldoet aan de administratieve criteria, bepaald in de regelgeving.

De school geeft in de aanvraag geen eenduidige prognose over leerlingenaantallen. Ze gaat uit van de cijfers die beschikbaar zijn in de databank van de overheid. Deze cijfers geven een stijging weer van het aantal leerlingen voor opleidingsvorm 4, type 3 in Vlaanderen.

Binnen de regio van het noordelijke deel van Oost-Vlaanderen is er een hiaat in het aanbod type 3 in opleidingsvorm 4. Dit terwijl er een duidelijke vraag is in de regio.

De school bezit al een ruime expertise om een orthopedagogische aanpak te garanderen op maat van leerlingen die nood hebben aan type 3. De school biedt dit al aan in opleidingsvorm 2 en 3. Ze biedt ook al opleidingsvorm 4 aan voor leerlingen type 7 en type 9. De school investeerde daarenboven al veel in zowel interne als externe individuele en teamgebonden vormingen voor onderwijs aan kinderen met een attest type 3.

Door deze expertise is er ook al voldoende infrastructuur voorhanden om de leerlingen adequaat onderwijs te garanderen.

4.2 Oprichting nieuwe opleidingsvorm

- 1 T9 2019-2020 27854
Provinciale BuSO De Wissel, 3600 Genk
Type 9 opleidingsvorm 4

Gunstig advies

Motivering

De Vlor stelt vast dat de aanvraag voldoet aan de administratieve criteria, bepaald in de regelgeving.

De vestigingsplaats van deze school zal ingericht worden op dezelfde campus als de provinciale secundaire school (PSSB) te Munsterbilzen, die zelf ook sterk vragende partij is voor deze samenwerking. Er is al een samenwerking tussen beide scholen in de vorm van ondersteuning vanuit het ondersteuningsnetwerk door een personeelslid van BuSO De Wissel, specifiek voor leerlingen type 9. De toekomstige samenwerking tussen beide scholen zal eruit bestaan dat BuSO De Wissel inhoudelijk zal zorgen voor adequate hulpmiddelen in tijd en ruimte en het personeel zal voorbereiden en ondersteunen indien er een doorstroom is vanuit het buitengewoon naar het gewoon secundair onderwijs. PSSB zal zorgen voor de begeleiding van BuSO De Wissel wat betreft de eindtermen en de keuze van didactisch materiaal dat voldoet aan de leerplannen.

Op dit moment is er geen aanbod voor type 9 in opleidingsvorm 4 in deze regio, hoewel er een grote nood is. De school beschikt in elk geval over voldoende plaats en lokalen. Het leerlingenvervoer wordt geregeld.

De school toont aan een duidelijke visie te hebben op het werken met de doelgroep van type 9. Ondanks deze duidelijke visie is de Vlor van mening dat het professionaliseringsbeleid in functie van de doelgroep nog beter kan uitgewerkt worden.

2 T4 2019-2020 27862
Buso Sint-Gerardus, 3590 Diepenbeek
Type 4 opleidingsvorm 4

Gunstig advies

Motivering

De Vlor stelt vast dat de aanvraag voldoet aan de administratieve criteria, bepaald in de regelgeving.

Het betreft hier een tweede aanvraag na een gunstig advies vorig schooljaar. De school behaalde echter dit schooljaar niet de programmatienorm van 14 leerlingen.

Toch blijft er een gerichte vraag naar opleidingsvorm 4, type 4. Dit aanbod is in Limburg nog niet aanwezig. Opleidingsvorm 4 biedt kansen aan leerlingen die doorstroming naar het hoger onderwijs beogen en een diploma secundair onderwijs ambiëren. In die zin zou de uitbouw van een opleidingsvorm 4 een verrijking vormen van het educatieve landschap in de regio. De school verwacht om volgend schooljaar te starten met voldoende leerlingen om aan de programmatienorm te voldoen en geeft aan om de nodige inspanningen te doen om de normen te behalen. De Vlor is van mening dat de school zeker de kans moet krijgen om deze opleidingsvorm voor type 4 uit te bouwen.

De school beschikt over voldoende expertise wat betreft type 4 maar dan in opleidingsvorm 1. De school heeft een sterke samenwerking met het MFC Sint-Gerardus dat de specifieke expertise voor leerlingen type 4 verder kan ondersteunen. De infrastructuur is voldoende afgestemd op de doelgroep. Ze beschikt ook over een medische dienst op de campus.

3 T3 2019-2020 27284
SBSO De Varens
Type 3 opleidingsvorm 4

De raad behandelt deze aanvraag samen met de onderstaande en formuleert één advies met eenzelfde motivering.

4 T3 2019-2020 27284
SBSO De Varens
Type 9 opleidingsvorm 4

De raad behandelt beide aanvragen als een geheel en formuleert één advies met eenzelfde motivering.

Gunstig Advies

Motivering

De Vlor stelt vast dat de aanvraag voldoet aan de administratieve criteria bepaald in de regelgeving.

De school werkt al samen met KTA Brugge. Deze samenwerking zal verder bestendigd worden. Het doel is om de leerlingen vanaf de 2de of 3de graad te integreren in het regulier onderwijs.

SBSO De Varens wil zich vooral richten op de B-stroom in de eerste graad, aangezien ze een traditie heeft als beroepsgerichte school. De nabijgelegen school SBSO De Passer, binnen dezelfde scholengroep, zal zich dan toespitsen op de A-stroom. Dit is een duidelijke keuze binnen de scholengroep en hier zijn ook de nodige afspraken over gemaakt.

De capaciteit van SBSO De Passer is ruim onvoldoende om te beantwoorden aan de vraag, waardoor de instroom in SBSO De Varens gegarandeerd is. Er wordt voor schooljaar 2019-2020 een leerlingestroom verwacht die de programmatienorm al overschrijdt.

De school heeft al expertise opgebouwd met type 3-leerlingen binnen het eigen aanbod in opleidingsvormen 2 en 3. Er werd ook een planning opgemaakt om type 3 in opleidingsvorm 4 te integreren in de infrastructuur door bijvoorbeeld te werken met alternatieve uurroosters. SBSO De Varens heeft eveneens al heel wat expertise opgebouwd in het werken met type 9-leerlingen in hun eigen aanbod binnen opleidingsvormen 2 en 3.

De aanvraag getuigt van een grondige voorbereiding en de school heeft een sterk uitgebouwd netwerk waaronder een internaat. Er is een netoverschrijdende samenwerking met 2 MFC's, die met hun expertise die van de school kunnen versterken.

De infrastructuur is sterk uitgebouwd voor de beoogde doelgroep en het schoolteam geeft blijk van een jarenlange ervaring en een zeer degelijk professionaliseringsbeleid. De school heeft al werk gemaakt van de inrichting van structurele, prikkelarme ruimtes en het werken met complementaire uren met aandacht voor opvoedingsbehoeften.

5 T2 2019-2020 46417
GO! SBSO Zonnegroen, 3440 Zoutleeuw
Type 2 opleidingsvorm 2

Gunstig advies

Motivering

De Vlor stelt vast dat de aanvraag voldoet aan de administratieve criteria bepaald in de regelgeving.

Het betreft een tweede aanvraag, nadat een eerdere aanvraag een ongunstig advies kreeg. De school heeft de motivatie bij het eerdere ongunstig advies opgevolgd door de aandacht toe te spitsen op twee types binnen opleidingsvorm 2 in plaats van de eerdere vier. We verwijzen in dat verband ook naar onderstaande aanvraag (nr. 6). De aanvraag voor type 2 is grondiger uitgewerkt en onderbouwd dan deze voor type 9.

De aanvraag voor type 2 beantwoordt in elk geval aan een hiaat in het huidig aanbod van de school maar ook in de regio voor het officieel onderwijsnet. Daarnaast is er een stijgende vraag voor dit aanbod vanuit het buitengewoon basisonderwijs, het CLB en de ouders.

De school beschikt over de nodige expertise binnen het lerarenteam en beschikt over een goed uitgebouwd paramedisch team. Ze hebben al een aanbod voor type 2 binnen de opleidingsvorm 1.

De Vlor is wel van mening dat de school meer kan inzetten op professionalisering die gericht is op de beoogde doelgroep.

6 T9 2019-2020 46417
GO! SBSO Zonnegroen, 3440 Zoutleeuw
Type 9 opleidingsvorm 2

Ongunstig advies

Motivering

De Vlor is van mening dat de aanvraag niet voldoet aan meerdere van de vooropgestelde criteria.

Het betreft een tweede aanvraag, nadat een eerdere aanvraag een ongunstig advies kreeg. De school heeft de motivatie bij het eerdere ongunstig advies opgevolgd door de aandacht toe te spitsen op twee types binnen opleidingsvorm 2. Het valt echter op dat de aanvraag voor type 2 grondiger is onderbouwd dan deze voor type 9.

De raad heeft vragen bij de draagkracht van de school om twee programmaties tegelijk te realiseren.

De aanvraag onderbouwt onvoldoende dat er wel degelijk nood is aan een aanbod type 9 binnen deze opleidingsvorm.

De school heeft al een aanbod voor type 9 binnen de opleidingsvormen 1 en 3. De doelmatigheid voor een aanbod type 9 binnen opleidingsvorm 2 moet echter meer uitgewerkt worden, indien de school een nieuwe aanvraag zou indienen.

Op vlak van expertise en professionalisering moet er meer ingezet worden op de werking met de specifieke doelgroep waarvoor de aanvraag is ingediend

4.3 Oprichting nieuwe school

1 T5 2019-2020 XXXXX
Ziekenhuisschool Asster, 3800 Sint-Truiden
Type 5 opleidingsvorm 4

Gunstig Advies

Motivering

De Vlor stelt vast dat de aanvraag voldoet aan de administratieve criteria, bepaald in de regelgeving.

Het betreft hier een specifieke doelgroep met een specifieke problematiek. Via het M-decreet werden er een aantal vernieuwingen mogelijk gemaakt. Het M-decreet omschrijft type 5 als *“een aanbod voor kinderen die opgenomen zijn in een ziekenhuis, een residentiële setting of verblijven in een preventorium waarbij de medische, psychiatrische of residentiële opvang of begeleiding niet toelaten dat de kinderen voltijds aanwezig zijn in een school. Het gaat in dit geval om kinderen die behoefte hebben aan een individueel of geïndividualiseerd aanbod dat in de residentiële omgeving wordt verstrekt”*. Een k-dienst, zoals in dit geval, beantwoordt aan deze omschrijving.

De school heeft dagelijks een populatie van 31 leerlingen, verdeeld over 5 leefgroepen van 6 tot 17 jaar, waarvan de grootste groep tussen 12 en 17 jaar is.

De school beschikt al over de nodige infrastructuur en materialen, ook op ict-vlak, om dit aanbod in te richten. Ze kunnen een beroep doen op personeelsleden van de Ziekenhuisschool Alexianen te Tienen. Er zal er ook een samenwerking zijn met de Secundaire Scholen Sint-Ferdinand te Lummen die een aanbod type 3 en type 9 hebben binnen opleidingsvorm 4. Daarnaast kunnen ze ook een beroep doen op het paramedisch personeel van het ziekenhuis

2 T9 2019-2020 YYYYYY
VTS3 OV4B, 9100 Sint-Niklaas
Type 9 opleidingsvorm 4

Gunstig Advies

Motivering

De Vlor stelt vast dat de aanvraag voldoet aan de administratieve criteria, bepaald in de regelgeving.

VTS3 heeft al een aanbod type 9 binnen opleidingsvorm 4. Door de grote vraag zien ze de noodzaak om naast de bestaande school een nieuwe school op te richten. Deze nieuwe school zal haar aanbod meer arbeidsgericht inrichten met STEM-gerelateerde studierichtingen voor type 9 binnen opleidingsvorm 4. Ze willen zich in eerste instantie richten op de eerste en tweede graad. Het doel is om een vlotte integratie in het gewoon onderwijs te realiseren.

Dit aanbod vraagt een specifieke infrastructuur en expertise. De campus wordt aangepast en uitgebreid met een nieuwbouw, gericht op deze doelgroep, zowel in de buitengewone als in de gewone onderwijsinstelling. De school beschikt ook al over de nodige expertise in het werken met de beoogde doelgroep en voor STEM.

De school voorziet een voldoende grote instroom voor dit aanbod.

Er is een goede samenwerking met TI Sint-Carolus, Sint-Niklaas, dat zich op dezelfde campus bevindt. Deze samenwerking uit zich door de wederzijdse afstemming van de leerinhouden maar ook door het gedeeld gebruik van infrastructuur, materieel en begeleiding.

De Vlor gaat er van uit dat de in de aanvraag beschreven afspraken met SBSO Baken (GO!) gehandhaafd blijven.

Marleen Colpin
secretaris Raad Secundair Onderwijs

Saskia Lieveyns
voorzitter Raad Secundair Onderwijs